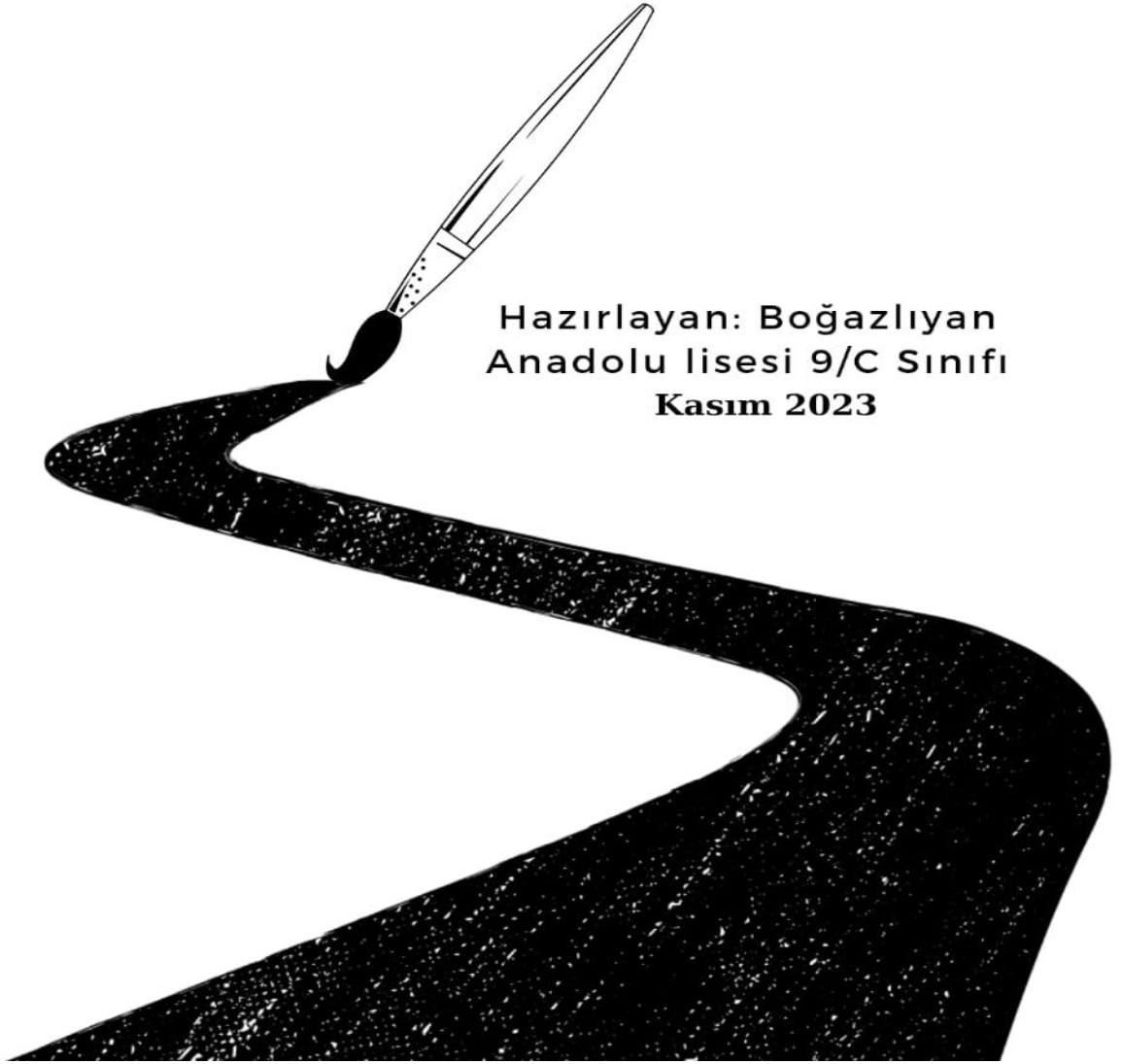

BOĞAZLIYAN AĞZI KELİMELEK SÖZLÜĞÜ

Hazırlayan: Boğazlıyan
Anadolu lisesi 9/C Sınıfı
Kasım 2023

Boğazlıyan Ağzı Kelimeleri Sözlüğü

-A

Aalen: Dur, eğlen, bekle

Aaleşme: İkamet etme, oturma

Aan: İneğin ilk sütünden yapılan bir yiyecek

Ağrıklı: Hastalıklı

Ağrice: Hıdırellez

Alaca Düşmek: Üzümlerin yetmeye yüz tutması

Alaca karanlık: Akşam olmaya başlaması

Alaçık: Haymalık, bostan çadırı

Alağaz: Geveze, boş konuşan, dengesiz konuşan

Alasevi: Alası az olan

Alaş: Ala köpek

Arşın: Eski uzunluk ölçüsü

Asbab: Elbise, iç çamaşırı

Asik Etek: Avrat, hanım, eş anlamında

Ağartı: Süt, yoğurt, ayran gibi yiyecekler

Acer: Taze

Arık: Zayıf, çelimsiz

Arkaç: Koyun sürüsünün yattığı yer

Abos: Cahil, aptal

Abrıl Beşi: Nisan ayının beşi

Ağız Birlemek: Anlaşarak aynı şeyleri konuşmak

Ağlen: Eğlen, dur, bekle

Ağleşme: Eğleşme

Allasen: Allah'ını seversen

Asikli: Eksik etek

Aş: Yemek

Aşam: Akşam

Aşık Atmak: Boy ölçüşmek, kıyaslamak

Aşkarsız: Kötü görünüşlü, tipi bozuk

Avara: Boş, işsiz

Avgın: Suyun aktığı kanal, ark

Adeli: Kendini beğenmiş, burnu havada

Adozel: Adı güzel (özel isim)

Afat: Yağmur, sel, rüzgar gibi tabii felaket

Afili: Oynak, havalı

Ağar: Eğer

Alma: Elma

Anaç: Anaç, olgun anlamına da gelir

Anadan Üryan: Çıplak

Anadut: Üç parmaklı tarım aleti

Anayın babayın aşını içiyim: Bu kadar da olmaz, yok daha neler

Andavallı: Aptal, geri zekalı

Avuçlamak: Elle kavramak

Avur Zuvur: Meyve artıkları

Avurt: Ağzın yan boşlukları (avurdunu şişirme)

Avurtlamak: Ağız dolusu, kabaca yemek

Ayağına Tez: İşi çabuk yapan, becerikli kimse

Ayak Yolu: Tuvalet, hela

Ayarsız: Dengesiz adam

Ayı: Topaç

Azap: Erkek hizmetkar

Azba: Çuval ağzı bağlanan ip

Azık: Yolcu yemeği

Azıtmak: Yolunu şaşırarak, yanlış yere yöneltmek

Ahır Sekisi: Hayvan ahırında tahtadan yapılan seki

Ahras: Dilsiz, konuşamayan, konuşma özürlü

Ahretlik: Ahiret kardeşliği

Aklerik: Akli eren kims

-B

Baas: Bahis, şans oyunu

Bağsımet: Peksimet

Boz Söktürme: Zora koşmak

Bozuk atma: Deve bağırması

Bacı: Abla, büyük kız kardeş

Badiye: Çorba tası

Bağrı Geçmek: Hafifçe uykuya dalmak

Bıldır: Geçen yıl

Bıngıldak: Çocukların kafasındaki yumuşak kısım

Bıyıl: Bu sene

Bızakazığı: Ufak tefek, kısa boylu

Bibi: Hala

Bicik: İnek

Biçala: Bir ara

Bidane: Bir tane

Bigoşam: Bir avuç

Bilader: Erkek kardeş

Binilecek: at, eşek, her türlü araba

Bir Süyem: Baş parmakla işaret parmağı arası

Bişi: Tava içi pişirilen bazlama

Biyaz: Beyaz
Bodu: Kaz
Burunsalık: Hayvanı zapt etmek için burnundan bağlanması
Buydum: Çok üşümek
Baha: Fiyat, ücret
Bakla: Fasulye
Buba: Baba
Bucaklık: Raf
Bugatlek: Bu kadar
Bıcılğan: Ayak parmakları arasındaki yara
Bıdık: Küçük yumurta
Baba çıkasıca: Sinirlenilen kişiye söylenen bir söz
Baba yiyeyince: Çocuklara kızınca söylenen söz
Bayır: Yokuş
Bayramcalık: Bayramlık giysileri
Bazlama: Ekşili hamurdan sacda yapılır
Boğasamak: İnekler için boğa istemek
Boybürük: Siyah kadın çarşafı
Büngüldeme: Kaynama
Banak: Lokma, yufka ile yemekte yapılan sunak
Böcük: Böcek
Böcük: Küçük hayvan, haşarat
Babal: Vebal, günah
Boyunbağı: Boyuna bağlanan ince kumaş
Boyunduruk: Öküzün boynuna takılan aracı
Boz: Nadas yapılmamış, sürülmemiş tarla
Bukağı: Atların ayaklarına vurulan bir çeşit kelepçe
Bulama: Un çorbası
Bannak: Parmak
Baş Bıçağı: Ustura
Baş Kili: Sabun yerine kullanılan toprak
Başangı: Yaramaz çocuk
Başı Kurtulmak: Kadının sağlıklı doğum yapması
Başını Bağlamak: Nişanlamak, söz kesmek, evermek
Başını Yetirmek: Eksikliğini tamamlamak
Bayaktan: Az önce, deminden
Buğuz: Kin, garaz
Becek: Köşe
Behlemek
Bürük: Kadın baş örtüsü
Büzütmek: Hareketsiz yarı oturur halde olmak, üşümek
Balak: Manda yavrusu
Baldırcan: Patlıcan
Boynuzu kurtlu: Hakaret deyiimi

Boyra: Baca
Bühtan: İftira
Bulguru Diri: İşleri yolunda
Buluda Ürmek: Havalı olmak, kibirlenmek
Bunak: Çok yaşlı, ne dediğinden haberi olmayan
Bunelek: İri sinek
Burnundan Fitilemek: Çok kızgın
Buynuz: Boynuz

-C

Cabe: Bedava kendi gelen
Cabeden: Bedavadan, beleş
Congulus: Cadoloz
Cahal: Cahil
Camış: Erkek manda
Cenderme: Jandarma
Cerahat: İrin
Cılk: Bozulmuş, kokuşmuş yumurta
Cımbıldama: Oynaklık etmek
Cimcikleme: Çimdik atma
Cimcime: Zayıf, cılız
Cinarabası: Bisiklet
Cingan Gadağı: Başı geniş ve yassı çivi
Cinli: Deli
Cirmitli: Pis, dengesiz
Cıngıl: Üzümünden küçük bir parça
Car: Çare
Cascavlak: Tüysüz, örtüsüz, soyulmuş şekilde
Cavlak: Suyun hızla aktığı yer
Cılındırık: Kötü et parçası
Cibil: Su içindeki taze ot
Cibinnik: Sinek ve iveden(sivri senek) korunmak için ince tülenden örtü
Cilet: Jilet
Cimcik: İki parmakla eti kıstırma
Cumburcomaat: Toplu, adamların hepsi
Cuval: Boyalı telek
Cuvara: Sigara
Cücük: Kanatlı hayvanların yavrusu, civciv
Cülük: Salatalığın çiçekten yeni çıkanı, küçük hıyar

-Ç

Çalkama: Ayran

Çalkantı: Çalkalamak fiili

Çakıldak: Su değirmeni taşı, koyunun yünündeki yumru

Çala Kamçı: At arabasında atları hızlı sürme, atları kamçılama

Çabıt: Eski bez parçası

Çağ: Kağnının iki tarafına konan kalın ağaç

Çarşı Ağası: Zabıta amiri

Çarşı Ekmeği: Somun

Çalma: Pekmezin koyusu

Çaman: Çemen

Çağsırlı: Ayakları telekli kuş

Çebiş: Bir yaşındaki keçi

Çeç: Saptan ayrılan buğday yığını

Çelge: Keçik, yaşmak

Çelpeşen: Bir açıp bir kapanan hava

Çeltek: Çoban yardımcısı çocuk

Çemedan: Ceket

Çağlak: Çağlayarak akan şelale

Çağlık: İlkel banyo

Çalgı: Süpürge

Çav: Hayvanların cinsel organı

Çaldakıl Olmak: Sırnaşmak

Çamur Çiğnemek: Zorlanmak, çok uğraşmak

Çapıt: Bez parçası

Çaptan Düşmek: Eski gücünü ve kuvvetini yitirmek

Çardak: Gölgelek

Çarık: Gönden dikilen bir cins ayakkabı

Çemit: Yaş üzümün az kurumuşu

Çemkirme: Sözle karşılık verme

-D

Dölek: Doğru, düz

Döşek: Yatak

Dabaz: Cilt üzerinde kaşıntı veren ufak kabarcıklar

Dam: Hapishane-evin çatısı

Depik: Tekme

Danapça: İri aşık kemiği

Dürtme: Elle yapılan uyarı Dölek: Akıllı uslu durmak

Dömbelek: Darbuka

Döş: Göğüs

Deey daha: İşte orada

Dilkırma: Kibar

Duska: Çene

Deşirici: Dilenci

Dibek: Ezmek için kullanılır

-E

Ellik: Eldiven

Eme: Hala

Emlik: Geç doğan kuzu

Emmi: Amca

Enik: Köpek yavrusu

Erinmek: Bir şeyi yapmak istememek, üşenmek

Efelek: Ekşi yapraklı bitki, (dolması yapılır)

Elbiz: Örümcek

Eşgi: Üzümün koruğundan yapılan yiyecek

Evdamı: Kiler

Evlek: Bölüm, bölümlendirme

Evmek: Acele etmek

Eleva: Yavaş iş yapan kimse

Ellaamki: Sanırım-Sanki

Ellaham: Herhalde

Elçim: Bir elle alınan kadar

Essah: Doğru

Essahtan: Sahiden, gerçekten

Evrığaç: Yufka ekmeği çeviren ahşap yassı tahta

Eze: Vücut, beden

-F

Fehmetmek: Az görmek, sonradan fark etmek

Ferâmak: Dinlenmek, ferahlamak

Ferfene: Topluca yenen eğlenceli yemek

Fıkara: Fakir

Fıkboğaz: Sabırsız, acele sözlü

Fırkıt: Oyna

Fışkı: Gübre

Foldur: Bol geniş, genelde kıyafet için kullanılır

Fos: Boş

Fosurdak: Darp sonucu şişme

Fotul Fotul Ötmek: İçinden kızarak dışa vurmadan belirsiz konuşmak

-G-

Gambık: Ufak ağaç parçası

Gamgayla Kaşınma: Ekonomik sıkıntı içinde olma

Gamsa: Çekme

Ganara: Doymak bilmeyen

Garalt: Söndür

Gırışma: Poz yapma, üstten bakma

Gırmızı: Domates

Gıvırtma: Yan çizme

Gicişme: Kaşınma

Go: Ham, olgunlaşmamış

Gobel: Erkek çocuk

Gobelek: Mantar

Gode: Gövde

Gop: Koş

Goruk: Üzümün olgunlaşmamış hali

Gubat: Kaba

Gübür: Çöp

Gücük: Şubat ayı, kısa

Gavsara: Çevirme, kuşatma, sıkıştırma

Gavurga: Buğdayın saçta pişirilmesi

Gaylesiz: Vurdumduymaz

Gaynar: Çok sıcak

Gıdık: Gerdan

Gındap: Kalın keten iplik

Gınıfıstı: Karşı cinsten iki insanın gizli görüşmesi

Godek: Kuyruksuz veya kuyruğu kısa

-H

Habe: İki gözlü torba

Haçen: Her zaman

Harar: Büyük çuval

Hırpo: Küçümseme sözü

Heşelek: Meyvenin yenmeyen iç kısmı

Honaza: Kurnaz

Horanta: Ev halkı

Hortuklu: Sümüklü

Hoydana: İri ve biçimsiz

Hödülenmek: Birden korkmak
Hönüt: Konuşmaz, uyumsuz
Hartacak: Dişleri ile bir şeyi kuvvetlice ısırıp koparma
Hasas: Köy bekçisi
Haside: Nişasta ve pekmezle yapılan tatlı cinsi
He mi: Duydun mu, anladın mı?
Helle: Un çorbası
Hengilim Atmak: Keyifle tepinerek oynamak

-I

Ibrık: Sürahi
İcık: Az
İsmarıç: Sipariş
İşmar: İşaret
İhtır: Yere çökert
İlğın: İnce söğüt dalı
İlfitın: Rafadan az pişmiş
İrgalamak: İlgilenmek
İrsız: Arsız, terbiyesiz

-İ

İrin: İltihap
İletli: Kötü, sürekli hastalığı olan
İlistir: Kevgir
İdare: Huni gibi ilkel aydınlanma aracı
İcicik: Çok az, minnacık
İçi Dışı Çift: Kötünün kötüsü
İçli: Yufkadan yapılan börek
İçlik: Yelek
İkirciklenmek: Şüphelenmek
İlâğan: Leğen
İrişki: Sucuk içi
İşçimen: Becerikli, iş bilir
İşgillenmek: Şüphelenmek

-K

- Kef:** Bir tepenin, dağın arkası
Kaham: Hısım, akraba
Kömüş: Erkek manda
Karık: Bahçede ekim için oluşturulan alan
Kemçik: Küçük, zayıf, minyon yüz.
Kenef: Tuvalet
Kaynak: Çay, akarsu
Kanatlı: Bahçeli evlerin dış kapısı
Kiritme: İnat etme
Küllük: Ocak ve soba küllerinin döküldüğü yer
Koşam: İki eli birleştirerek oluşturulan çukurluk
Kışkillemek: İte saldırı için söylenen söz
Koselme: Sinme
Keleş: Yakışıklı
Kırık: Bir insanın aşkı, dostu ve ya deli
Kırtlama: Çay içerken şekeri ısırarak tüketmek
Kan alma: Tuvalet gitme
Kirtişli: Tırtıklı yüzey, inişli çıkışlı
Kumpür: Patates
Kumük: Ön dişleri çürük olan
Kuzlük: Erken doğan kuzu
Külek: Ahşap yağ kabı
Kepenek: Pencere kilidi
Kerç: İnat etmek, kışkırtmak
Kerkinme: Sürtünme: Çentik
Kertmek: Çentik atmak
Kırçıl: Beyazın siyaha hâkim olduğu renk
Kotele: Bana doğru at, fırlat
Köm: Koyun ağılı
Kemre: Koyun ağılından çıkarılan yakacak
Kertik: Aşınmış yer
Kömbe: Sac arasında yapılan bir çeşit çörek

-L

- Langırdak:** Geveze boş konuşan
Le mi: Değil mi?
Loğtaş: Dam toprağını sıkıştıran silindir şeklinde taş
Lalek: Lylek
Lalin: Nalın
Lee :Değil mi?

-M

Mudara: İğreti

Mac Etmek: Mahcup etmek

Meses: Ucu çivili sopa

Mih: Çivi

Maarisem: Meğerse

Mayası Cimbıldak: Gerçek kişiliğini gösterme

Mazarat: Yaramaz çocuk

Milek: Kokuşmuş çamur; balçık

Malamat Etmek: Rezil etmek

Mertek: Tavan örtmekte kullanılan kısa ağaçlar

Masimek: Değer vermek

Mayagölük: Dişi eşek

-N

Nöörek: Ne yapalım

Nahas: Ne şekilde

Narpuz: Yabani nane

Nacak: Küçük balta

Nörüyon: Ne yapıyorsun, nasılsın iyi misin?

-O

Össür: Öksür

Onculayın: O kadar çok

Oklağaç: Oklava

Omaç: Yumurtalı ekmekli yağlı yemek

-Ö

Öbçelenmek: Bir şeyi fazla uzatmak

Öpçe: Şımarık

Öz: Küçük akarsu

Örkök: Soy sop, sülale

-P

Panlı: Küflü

Peşkir: Havlu

Potuk: Deve yavrusu

Pöhrek: Tuğla gibi pişmiş topraktan yapılan suyolu

Pörtekel: Portakal

Peyke: Köşe, en derin ve gizli yer
Pırtı: Çamaşır
Pırtma: Hedefi şaşırmak
Pinnik: Kümes
Pürçüklü: Havuç
Pantul: Pantolon
Patana: Şişman
Patır: Kekeme
Pehli: Koyunun kaburga ve beli arasındaki et parçası
Pel Pel Bakmak: Aptalca bakmak

-S

Seklem: Bir çuval dolusu
Singisiz: Kılık kıyafete dikkat etmeyen
Savak: Aptal
Selefedem: Pis, beceriksiz
Siftime: Sıyırma, didikleme
Serpeneg: Kerpiç evlerde dam kenarları
Sındı: Makas
Soğluk: Çamlık
Sokum: Lokma
Soyka: Zararlı nesne, kötü şey
Sacı: Düğünlerde verilen hediye
Sıracalı
Sumsa: Yumruk
Sazak: Özellikle sonbahar ve ilkbahar aylarında sabahları esen ve çok üşütücü olan ve hafif

-Ş

Şergada: Belalı
Şibi: Ördek
Şaplak: Tokat
Şemşamer: Ayçiçeği
Şıkarlanmak: Nazlanmak
Şikir: Çirkin
Şor: Peynir suyu

-T

Tükan: Dükkân

Timbırdatma: Dalga geçme

Teşt: Hamur yoğrulan leğen

Toplu: Pencere

Tort: Çivili köpek tasmaı

Tuman: Pijama veya alt giysi

-U

Uğunmak: Nefesi kesilmek

Urba: Elbise

Urelenmek: Nazlanmak, oyalanma

Urgan: Yün halat

Urubla: Bir kiloluk tahıl ölçü birimi

-Ü

Üreluun: Dünden önceki gün

-V

Vırrıklama: Ses çıkarma, bağırma

Vasek: Rehin

Vazırdama: Fazla konuşma

Vih Kele: Acıma, yanma sözü

vasait: Araç

-Y

Yelyepelek: Acele gelme

Yerden Yığma: Kısa boylu

Yumuş: Söz tutma

Yunak: Yıkanılan yer

Yelikme: Şımarma

Yelleme: Tahrip etme

Yanı Böğür: Yan taraf

Yanıç: Bir tür gözleme

Yirik: Yırtık

Yanaz: Aksi

Yağarnı: Sırt

-Z

Zağar: Küçük ve çelimsiz köpek

Zibil: Çok bulunan

Zabah: Sabah

Zahar: Sanırım

Zavrak: Salatalık

Zortlama: Uyumsuzluk çıkarma

Not: Bu sözlük halk ağzından derlenerek oluşturulmuştur.

Mehmet POLAT ve İrem ÇAĞIRMAN tarafından hazırlanmıştır.